

ren har tænkt sig at ville gjøre af Bygningen, hvorledes han har tænkt sig dens Indretning, og hvor stor en Udstrækning han har tænkt sig, at den skulde have; det kunne uvillige Mænd ikke bedømme. Jeg tror, at de uvillige Mænd her vilde blive fatte i en overordentlig stor Forlegenhed, om de skulde afgjøre et saadant Spørgsmaal. Hertil kommer endnu, at man dog ellers gjerne ved andre Leiligheder, hvor det er Spørgsmaal om en Overveifelse af, hvorvidt man kan tage en Mands Eiendom fra ham eller ikke, pleier at lade ham selv udvælge en af de Mænd, der skulle afgjøre Spørgsmaalet; men her er det kun den ene Part, der skal udvælge, idet nemlig de uvillige Mænd skulle udnævnes af Byfogden, og han staaer jo i Spidsen for Communalbestyrelsen; altsaa, den ene Part skal alene have Ret til at udnævne de Mænd, som skulle afgjøre Sagen imellem de stridende Parter, medens den anden Part skal staae aldeles værgeløs. Vilde man indføre Noget, der i mindste Maade skulde kunne siges at være retfærdigt, saa maatte man lade de uvillige Mænd, som her staaer i Loven, taxere det, som der var Spørgsmaal om, og fastsætte Værdien; men hvad det Spørgsmaal angaaer, om man skulde kunne afstvinge Eieren den tilbageblivende Grund, naar man har taget et Stykke af den, da synes jeg, at det Mindste, man kan gjøre, er dog at lade ham selv faae en Stemme med ved at give ham Ret til at udvælge den ene af de Mænd, der skulle afgjøre Spørgsmaalet; dette havde imidlertid de ærede Forslagsstillere slet ikke tænkt paa; Eieren er for dem ligeoverfor Communen Ingenting; thi han skal finde sig i, hvad de af Byfogden udnævnte Mænd ville sige om hans Byggegrund; disse skulle kunne afgjøre, om der kan reises en saadan Bygning paa den tilbageblivende Grund som den, Eieren havde agtet at ville opføre paa Pladsen. Men ikke nok hermed; de ærede Forslagsstillere ere gaaede et meget stort Skridt videre; thi medens de ville nægte Eieren selv Afgjørelsen af dette Spørgsmaal, ville de give Communalbestyrelsen en Ret, der gaaer langt ud over, hvad det Ofsentlige i den Henseende fordrer. Grundloven siger, at Ingen kan tilpligtet at afstaae sin

Eiendom, uden hvor Almeenvellet fordrer det. Nu er det dog afgjort, at Almeenvellet i dette Tilfælde kun fordrer det Stykke af Byggegrunden, der ligger ud til Gaden, expropriert; men uagtet dette er Tilfældet, ville de ærede Forslagsstillere dog have, at Communen skal kunne expropriere den hele Byggeplads, naar den finder, at det er mere fordeelagtigt for den, men noget Saadant kan jeg aldrig troe vil finde Billigelse i den danske Rigsdag. Jeg tror ikke, at man her vil gaae ind paa, at fordi Almeenvellet fordrer, at et større eller mindre Stykke, dog altid et forholdsvis lille Stykke, af en Eiendom exproprieres, skulde den vedkommende Commune, for at faae det billige, kunne afstvinge vedkommende Eier hans hele fulde Eiendom. Dette synes mig at gaae saa vidt, at det især forundrer mig, at juridiske kyndige Mænd have kunnet deeltage i at stille et saadant Forslag. Naar den ærede Rigsdagsmand mener, at der ikke kan være saa stor Betænkelse ved Forslaget, da der allerede nu i Slutningen af § 2 staaer, at Communalbestyrelsen kan expropriere Bygninger, saa maa jeg dertil bemærke, at det ærede Medlem vistnok ikke har lagt Mærke til, at der staaer: „i det nævnte Diemed“, det vil sige, naar Expropriationen udføres til det Diemed, som Begyndelsen af Paragraphen omhandler; men det er ikke det, den ærede Rigsdagsmand vil have opnaaet ved sit Forslag til § 2; han vil have, at Communen skal kunne expropriere hele Grunden, uden at den behøves til det nævnte Diemed, men det er jo slet ikke det, som § 2 i Slutningen omhandler. Det er jo en Selvfølge, at naar den hele Byggegrund behøves til det nævnte Diemed — det Diemed, der nævnes i Begyndelsen af Paragraphen — saa maa Communen kunne expropriere hele Byggegrunden; men noget Andet er det dog at ville expropriere det Hele, fordi der, for at gjøre Gaden noget bredere, udføres en meget liden Deel af det Hele; det er jo to aldeles forskjellige Spørgsmaal, af hvilke det ene ikke staaer i en saadan Forbindelse med det andet, at de kunne sammenlignes. Naar man vil see rigtig paa Forslaget og lægge Mærke til den uhyre Magt, der dertil er tilfigtet at give Communal-